

Brașov, 18 Aprilie st. v.
Părerea unora, că retragerea principelui Bismarck va avea ca urmare o totală sguduire a raporturilor dintre diferitele state, nu s'a adeverit încă; cu toate acestea însă se petrecu aji lucruri, cari par a justifica încâtva această părere.

Deși statele europene păstrează încă, ca moștenire dela cancelarul german, pacea generală și cu toate, că abstrăgându dela revoltele inscenate de către lucrători în unele orașe industriale, pretutindeni domnesce cea mai adencă liniște, totuși observatorul atent vede, că se pregătesce cu incetului o schimbare a sceneriei în situațiunea generală politică, care nu pôte decât să mărescă nedumeririle și nesiguranța pentru viitor, de cari e cuprinsă aji Europa întregă.

Inainte de toate trebuie să notăm, că pregătirile militare în toate statele mergu totu crescându, și că toate vărările ministrilor de finanțe, bugetele statelor se încarcă necontentu cu nouă cereri de credite, de cari, cum vedem, nu sunt ferite nici statele cele mici, ca România și Serbia.

Și fiindcă se apropia terminul când au să se întrunesc delegațiunile austro-ungare, foile oficiose pregătesc deja tărâmul pentru impunerea de nouă sarcine, cu scopu de a se introduce noulu prafu fără fum și a se efectui transformarea puscei Mannlicher, care abia s'a introdus, pentru întrebuințarea acestui prafu. Se asigură, că ministrul comunu de războiu va cere patru milioane fiorini pentru introducerea prafului fără fum și acum foile militare și scriitorii militari mai ventilă și alte „trebuințe”, care ar sta în legătură cu aceste inovațiuni, de pildă introducerea balonelor captive pentru serviciulu de observațiune, apoi introducerea telefonelor în legătură cu aceste baloane și în fine schimbarea coloarei uniformelor, ca să nu fiă bătătoare la ochi din depărtare precum și alte inovațiuni costisitoare.

Toate acestea sunt cheltueli independente de cheltuelile spoirii armatelor, care pretutindenea a luat mare avântu, creându-se regimente peste regimente noue.

Nu mai trebuie să spunem, că pregătirile continue, de cari vorbim, numai încredere în siguranța și în starea lucrurilor nu potu nasce și decă vomu mai adauge la acestea cele mai noue aparițiuni pe tărâmul politicei esteriore, putem dice, că astăzi situațiunea a devenit mai incurcată decât cum era înainte de retragerea principelui Bismarck, când cel puținu trâinicia triplei alianțe nu era pusă în întrebare.

Trei evenimente mai noue dau mult de gândit și adecă: demonstrativa salutare a președintelui republicei franceze, care a călătorit în Franța sudică, de către

o escadră italiană și unu trimis specialu alu Regelui Italiei, admiralul Lovra, în portulu dela Toulon, unu faptu care dovedesce, că Italia caută a se apropia erăși de Franța; apoi visita ce a făcutu împăratulu Germaniei Reginei Angliei în Darmstadt, cărei visite foile englese îi dau o deosebită importanță, dicându, că ea va pregăti o alianță între Anglia și Germania, pe basa unor condițiuni deosebite de acelea, ce le formula principele Bismarck; în fine mergerea principelui moștenitoru alu Italiei în Rusia unde va merge la manevrele armatei ruse și împăratulu Germaniei.

Mai mult de gândit ne dau însă în asemeni împrejurări evenimentele, ce se petrecu în Scupcina sârbescă din Belgrad.

Este tôte semicativu, că s'a stabilit o împăciure între partida radicală și cea sârbescă, ceea ce numai în vederea unor evenimente grave s'a putut face.

Scupcina s'a ocupat cu deosebire de destiuu militar, între cari amintim legea pentru organizarea milițiilor naționale și cererea de însemnate credite pentru înarmări.

Telegrama de aji din Londra ne împărtășesce, că în ședința secretă a Scupcinei ministrul președinte sârbesc a descris cu coloru posomorite situațiunea Serbiei și a cerut unu creditu de șeci milioane pentru scopuri de războiu, care s'a și votat unanimu. La întrebarea, decă Serbia va fi singură în casulu unui războiu, președintele Scupcinei a răspuns, că ea va învinge ori va muri alături cu „celu dintăiu statu alu Europei.”

Care este acestu statu, va înțelege ori și cine. E vorba aci de Rusia și tocmai de aceea se întreba toți din tôte părțile: ce se pregătesce în secretu, pentru ca Serbia să fiă atât de neliniștită și în ce legătură stau pregătirile Serbiei cu evenimentele amintite mai sus?

Răspunsulu erăși numai evenimentele viitoare, cele mai apropiate, ni-lu potu da.

DIN AFARĂ.

Ședința secretă a Scupcinei.

Privitoru la ședința secretă a Scupcinei, ținută în zilele trecute sub presiudu lui Pasich, i-se scrie lui „Times”, că în ședința acesta s'a desbătut asupra unui proiectu de lege privitoru la organizarea milițiilor. Guvernulu sârbesc, scrie „Times”, a vrut să desbată în ședința secretă lucrulu acesta din motive, cari în împrejurările de față sunt foarte bine înțelese. Ministrulu-președinte s'a prezentat o mulțime de acte și a raportat despre situațiunea politică esteriore, pe care se dice, că ar fi descris o cu colorile cele mai negre. A distu adecă, că în scurtu timpu potu să se nască evenimente, cari să silesc pe Serbia la o acțiune urgentă și de aceea Serbia trebuie să fiă gata pentru ori-ce întemplantare. Cu acesta și-a motivat el cererea

împrumutulu de 130,000 pentru organizarea milițiilor.

După cum se vorbesce, ministrulu președinte sârbesc a mai adaus, că greutățile aruncate asupra poporului nu voru fi așa de mari după cum se par la prima vedere. Tarulu Rusiei a dăruit Serbiei 40,000 puse și în curendū se voru trimite în Belgrad doi colonel ruși. Nu e mirare der, continuă „Times”, decă această înțelegere dintre Rusia și Serbia a produs re impresia în Viena.

Scupcina s'a închis la 27 Aprilie n. exprimându-se în mesagiulu de închidere mulțamit Franciei din partea Serbiei pentru sprijinulu ce i-l'a oferit pe piețele de bani.

Intilnirea dela Darmstadt.

În Sâmbăta trecută împăratulu germanu dimpreună cu numeroșii membri ai familiei sale, cu soția sa, cu fetele împărătesei Frederic, și cu marele principe de Baden au sosit în Darmstadt și au făcutu visită reginei Angliei, Victoria, care sosise deja acolo. Împăratulu germanu a plecat apoi din Darmstadt la 28 Aprilie n. și după cum se vestesce a plecat dimpreună cu împărătesa la Wiesbaden, ca să facă o nouă visită Maestății Sale, împărătesei Elisabeta a Austriei.

Nimeni nu se va indoi, că aceste întilniri, deși au caracteru familiar, totuși ele au o mare însemnătate politică. Amu amintit deja cum aprețiează presa englesă și germană petrecerea împăratulu germanu în Darmstadt și cu câtă recunoștință salută cele două state această nouă întărire a legăturilor personale dintre împăratulu Wilhelm și regina Victoria. Declarațiunile foilor engleze, în împrejurările de față, merită o deosebită atențiune mai ales, că agitațiunea, ce se făcea din partea Angliei în contra politicei coloniale a Germaniei, a născut credința, că la spatele prietniei anglo-germane se ascundă interese, cari își dau în capete. Deja scirea, că Emin-pasa a intrat în serviciulu Germaniei a produs în Anglia o impresia foarte rea. Der Stanley îi va liniști pe Englesi, că elu deja se află în Anglia. După cum arată faptele, Stanley e inimicul hotărît al lui Emin, pe care nu l'a putut câștiga pentru planurile sale, pentru-că scim, că Emin-pasa tocmai în zilele acestea a plecat o mare expedițiune din Bagamoyo spre centrulu Africii, unde urmăresce scopuri, cari sunt învălitate până acum în întunerec. Stările acestea, precum ușor era de prevădutu, voru stârni neîncredere în Anglia față cu Germania. Der față cu îngrijirile acestea demonstrațiunile presei engleze în favorulu prietniei anglo-germane a liniștit multu spiritele preocupate. Prietinia acesta este o nouă garanță, că elementele războinice voru rămâne și mai departe impotente în fața tendințelor de pace.

Carnot în Paris.

Președintele republicei franceze a sosit în Paris din călătoria sa prin Franța la 27 Aprilie n. 7 ore dimineța. La sosirea sa a fost primitu la gară de ministrulu Constans și de prefectulu poliției. Cu ocazia trecerii sale prin gara dela Grenobl, 10,000 de omeni așteptau la gară ca să salute pe președintele. Trenulu nu putea pleca din gară, fiind-că mulțimea îi stă în cale și nu

mai după-ce a pășit la mijlocu gendarmeria, a putut să plece trenulu între furtunoșele strigate „Vide Carnot.”

Procesulu lui Panița și măsurile ce se voru lua în Macedonia.

Sciri sosite din Sofia asigură, că din incidentulu pertractării finale a procesulu lui Panița, guvernulu bulgaru va lua măsurile de lipsă, ca să se înăbușe încă de timpuriu mișcările plănuite în Macedonia. Garnisóna din Sofia va fi întărită încă cu două regimente de infanterie. Afară de acesta se mai așteptă singuratic grupuri de soldați, cari voru fi încuartați pe la singuraticii locuitori din suburbiile orașului. Consiliulu de ministri a hotărît, ca pertractarea procesulu lui Panița să nu fiă publică.

Afacerea gimnasiului din Beiuș și Sinodulu.

Primim din Bihoru următoarele grave împărtășiri, la cari vomu reveni:

În cerculu Curții episcopesci de Oradea-mare s'a ivit mahnire și supărare, din cauza mișcării protopopiatelor în destiunea gimnasiului Beiușan; sub cuvântu, că cei nechiamați se amestecă în sfera competenței episcopului și a dreptulu de patron, căci „gimnasiulu stă sub jurisdicțiunea și patronatulu episcopului, care nu suferă ingerință nici preotescă, nici mirenescă”. De aci se pôte esplica profunda tăcere și misticismulu ce domnește sub durata pertractărilor între episcop și guvern, nu numai, ci după ce s'au strecurat câteva comunicate prin diare, se ceră în adins: că ore cine este scriitorulu? voiau să sugrume ori ce publicitate în această cauză; și pentru ce? Pentru ca în urmă să vină guvernulu cu descoperirile sale, cari le potu fi mai amare precum puteau fi cele anterioare.

Guvernulu în jurnalulu său semioficialu „Nemzet” (veđi N-rulu din 1 Aprilie) a declarat, că totu ce s'a întemplant la gimnasiulu Beiușan s'a făcutu la „inițiativa” episcopului; și această afirmare până astăzi nu e desmăntată.*)

Clerulu și poporul diocesei române gr. cat. de Oradea-mare deci este „informat” în această destiune, însă târziu, post festa.

Decă guvernulu a intrat în descoperiri tainice, ne simțim și noi îndreptățiți să împărtășim câte una, două, ce scim în această afacere tristă.

Desastrea gimnasiului au urmat după fatala arborare a stégului. Decă mergea unu ministru, o persoană regnicolară, unu mare mecenate alu sciințelor și alu gimnasiului la Beiuș, încă mai avea locu ridicarea acelu stég; der pentru unu episcopu de ritulu latin, care a mers în visitațiune canonică, să confirmare la poporeni săi, arborarea stégului n'a fost motivată; nici că era pregătită, nici notificată tinerimei; s'a pus pe gimnasiu la o poruncă pripită; semn de afecțiune alu amiculu pentru amic; și amiculu onorat n'a venit la timpul său în ajutorulu amiculu său strămtorat, de felu n'a încercat domolirea spiritelor atâte.

După inveninarea cauzei prin ținuta

*) Acestu articulu s'a scris înainte de ce s'a publicat comunicatul D-rului Lauran, la care vomu reveni. *Impărtășitorulu.*

șovinistică a diarelor maghiare, se vorbia de-a-rândul, că ministrul cultelor amenință cu închiderea gimnasiunii său în rescumpărarea existenței lui materiale, morțea-i națională, adică scoterea limbii românești din el și introducerea absolută a limbii maghiare. Atunci spre mângâierea diecesanilor se vorbea în ceroului conducător și decizător astfel: „nici noi n'am studiat românește, ci mai mult unguerește, și totuși am rămas și suntem Români” apoi: „numai să rămână gimnasiul cu caracterul gr. cat. și sub conducerea noastră”.

Din astfel de declarațiuni s'a putut conchide la rezultat; ba mulți au știut, ce se ferbe și se cove la curtea episcopescă, cel puțin au trebuit să știe consiliarii episcopului și direcțiunea gimnasială; și totuși nu s'a găsit o inimă română, care să dea un țipet de durere, de deșteptare în public, ca să apuce diecesa mișcarea la timpul său, sărind în ajutorul episcopului strimtorat; acea mișcare ar fi atinsă mai puternic pe guvern, ca acesta de acuma, după săvârșirea atentatului. Și pentru ce? Pentru-că deși episcopul Pavel a dat dovadă via, atât în Gherla, cât și în Oradea-mare, că este omul sinodelor, în această cauză funestă nici el, nici sfetnicii săi, precum sunt informat, nu voiesc sinod.

D-lă Luran, — care cu activitatea ce-o desvâltă pe terenul diaristic maghiar, făcând cu diarul „Magyar Allam” propaganda limbii maghiare între preoții uniți, ar pute să redige un diar bisericesc român — deși simte și vede, că munca sa este nerodnică, ba chiar desprețuită la clerul latin, care în primo gradu este maghiar și numai după aceea catolic, nu se poate desbăra de instituțiunile latine, care le-a supt la Roma, nu poate să calce pe terenul istoriei bisericesc a Românilor; acest D-nă canonic Luran, care precum prea bine se știe, în actualitate conduce destinele Diecesei gr. cat. oradane, o spune verde și lămurit, că noi gr. cat. n'avem lipsă de Sinod, ba nici că-l putem avea, pentru-că hierarchia bisericescă este instituțiune divină, și în diecesă episcopul, ca capul conduce, dirige și decide toate, el singur, era decizivul lui este obligatoriu pentru toți, fiă preot, fiă mirăn. Și fiind-că episcopul le face și le gâta toate, nu e de lipsă nici Sinod, nici autonomie la Catolic, căci aceste n'au altă scop decât să-l injure pe episcop în prezența lui. (Vezi doctrinele respicite în „Magyar Allam”.)

Drept, că doctrinele D-lui Luran diarul oficios „Nemzet” le-a numit „bădărăni și orbecare în întunec” (butaság és sötétség), der mă rog! decât oineva calcă „obedița eclesiastică” vine înhățat înaintea S-tului consistor, — apoi om și popă să fiă acela, care ar avea curagiul să-l aperse în contra doctrinei doctoresc Laureate, căci unul ca acela ar fi denunțat la Papa dela Roma, ca acatolic... de ar fi chiar și episcopul; și la acesta ne pot fi marturi încă și Canonicii de ritul latin, și călugării latin premonstratenși.

Deci Sinod nu ne trebuie...

Limba românească nu ne trebuie în gimnasiu, și prin urmare în școle, ci numai caracterul catolic, căci nici bătrânii n'au învățat în școle românești, și totuși sunt Români (adecă la unii se și vede că n'au studiat românește). Der bine să înțelegeți, domnilor, că atunci când nu se studia românește, se studia mai mult latinesc, și p'atunci nu colcăia căldarea topitoare a maghiarismului, nu erai spionat de limbă vorbesc și de diare cetesc; pe atunci rectorul Seminarului tinerilor români de Oradea-mare nu opria pe bieții Seminaristi de-a vorbi pe stradă românește, și nu le impuneau în interiorul institutului conversația în limba unguerească* și pe atunci nu ne

scoteau cărțile românești și bisericesc din școle etc. Deci vorba cu bătrânii, cari n'au studiat românește, nu ne este nici o mângâiere pentru generațiunea de acuma și cea viitoare, până când durează sistemul teroristic.

Apoi maxima d-lui Luran, ca numai Catolic să fim, celelalte pot suferi strămutări, nouă Românilor nu ne poate aduce nici o mângâiere sufletească, căci noi ca și moșii și strămoșii noștri voim a lăuda pe Dumnezeu numai în limba noastră. Puteți fi și rămâne D-vostre (ordinariatul) cu gimnasiu gr. cat., der bine să vă însemnați, că va fi unguerești și nu românești, și în ultima analiză cei ce vor eși din el, nu vor rămâne nici „greco-catolici uniți”, ci vor deveni oportunisti; după împrejurări, sau catolic latin, sau calvin, precum s'a întâmplat în Ardél (și părțile unguerene) sub domnia principilor calvin; și mai târziu cu venirea casei austriace, sub domnia Iesuiților. Le-am avea aceste rezultate de sigur, decât s'ar urma după principiile D-vostre.

Deci Episcopul și d-lă Luran, au suferit ingerința Sinodului din 1882 ca să declare, că gimnasiul este confesional diecesan „cu limba de propunere română”, adecă românească, ceea ce dovedește actele Sinodului și prin această decretare a recunoscut, că acest corp este legal și un factor în constituțiunea biserice, cum a putut concede episcopul ministrului, ca să introducă prin ordonanță limba unguerească în gimnasiu, și să se elimineze cea română, fără de a fi întreat Sinodul ca autoritatea supremă a Diecesei? Atunci când grava cestiune a gimnasiunii era în flagrantă, pentru-ce s'a păstrat o tăcere mormentală, ba era oprită și comunicarea confidențială despre adevărata stare a lucrului? Și pentru-ce nu s'a conchimat Sinodul ca era el să decidă, și și prin acesta să dea sprijin moral Episcopului? Cu durere trebuie să răspundem: pentru-că noi uniți stăm sub absolutismul hierarchico-episcopesc, care după doctrinele amintite domnesc cu „sic volo, sic iubeo”, era nu guvernă.

Și cumcă această afirmare este adevărată, vom documenta cu ucasuri eșite din curtea episcopescă către districtele protopopesc — cari cereau pași energici în cauza gimnasiunii — ca să nu se amestece în lucruri cari nu se țin de ele; era protopopilor, cari au venit la Oradea să ceră sfat, li-s'a impus nemiscare...

Cu toate acestea, noi credem, că feciara nu e mörta, ci numai dorme; și va dormi numai pe câtă timp vom dormi și noi, der va învia și trebuie să învieze decât vom avea firmă credință în izbânda causei noastre sante și statornic în credința noastră!

Meliton.

SCRILE ȚILEI.

Drept să fiă? Cetim în „E. H.” dela 28 Aprilie n., că inspectorul școlastic al comitatului Solnoc-Dobeca a ținut la 4 Aprilie n. un examen din limba maghiară cu copii dela șola confesională gr. or. din Ielodul-mare. Inspectorul a rămas așa de mulțumit cu răspunsurile școlarilor români, că a premiat pe 9 dintre ei cu câte un talar de 1 fl. Totu cu ocazia aceasta, inspectorul Halász Ferencz s'a convins pe deplin, că învățătorul gr. or. Paul Moldovanu a desvâltat o diligență vrednică de totă recunoștința și lauda în propunerea limbii maghiare la elevii săi.

La rându-i e dator autorității noastre școlare să se convingă, decât învățătorul din vorbă a desvâltat și în propunerea limbii române a ceeași vrednică diligență. De altă parte părinții copiilor să fiă cu băgare de seamă, ca nu cumva copiii să le fiă duși pe gheață de învățător și de inspectorul școlar unguerești.

Sbuciumări unguerești. Ministrul unguerești de instrucțiune, nervosul și neastempăratul Csaky, n'o mai slăbește cu ordinațiunile. Astfel a adresat și „consiliului școlar al țării” o ordonanță, despre care însași „Bud. Tblt” dice, că va produce o senzațiune în cercul întinse. Ministrul adecă a oprit întrebunțarea acelor puține cărți de învățământ scrise în limba germană, care au fost folosite până acum în școlile medii și anume deja în anul școlar viitor nu e ertat a se întrebunța în școlile medii decât cărți de învățământ scrise în limba unguerească.

Este ore d-lă Csaky ministru de instrucțiune ori ministru de distrucțiune publică?

Nonna ia dimensiuni. În comitatul Vesprimului „nonna” ia mereu dimensiuni în formă de epidemie. Poporul nici nu știe, cât de periculosă este bóla acesta. Ómenii stau și se miră când vedă, că unul ori altul din membrii familiilor lor a adormit așa că nu-l mai pot trezi câte 6 zile, er atunci, decât se trezesc, abia mănâncă ceva și erăși se apucă de durm. În timpul mai nou se scrie din Vesprim, că a căzut într'un asemenea somn letargic nevasta și ficia economului Bolla, cari de deosebile dormit mereu. Bolla, căruia până acum nu i-a trecut prin minte să cheme medic, se căsece numai de aceea, că n'are cine să-i grijescă casa, n'are cine să-i fiarbă, să-l spele etc. Nici cu forța nu este în stare să deștepte pe „somnurosele” femei.

Miseria în Maramureș. Din Sighetul Marmatiei se scrie: A fost forțe ierna acestui an pentru comitatele marmatiene. Multe familii din unele comune ale cercului Ökörmezö (Volovoje) se află în miserie, care deși nu este asemenea celei din 1786, când ómenii mâncău pâne de scörta, der totuși este forțe mare. În multe locuri ómenii s'erau nutrit în decursul iernei cu cartofi (crumpene, picioi) putreți și cu turtă frământată din țărițe de ovés. Pentru ca pânea cea sarbădă de ovés să se potă mai bine mânca, o muiau în apă sărată caldă, care ținea locul supei. Copiii cei mici, pe cari părinții lor mergând la cerșit îi lăsașeră acasă, la începutul primăverii, când li-se gătase totu nutrementul din anul trecut, zile întregi se nutria numai cu măriș.

Sărmani ómeni! Er regimul cu șovinistii umblă după flecuri!

Grindină. În cercul Chezdă din Treiscaune au fost în zilele trecute ploii mari cu grindină. Părul Casonu a eșit și a inundat livețile mărginașe.

Trăsnet. Locuitorul Albert Miklos din Dálnok i-a ucis trăsnetul în zilele trecute un bou, pe care un servitor tocmai îl apucase de corne. Servitorul scăpă cu o amețelă. Din trăsnet s'a aprins șura și a ars cu totu ce era în ea, numai un bou și o vacă au putut fi mântuiți. E curios, că și pe fostul proprietar l'a omorât trăsnetul. Proprietarul actual i-a părășit, cu ocazia stingerei focului, cu atăta putere o rață de apă dintr'o pompă în ochi, încât omul a orbit.

Căni turbai în Olășiu umblă pe strade nesuperați, cum spune „Erd. Hir.” Autoritatea orașenescă n'a luat nici o măsură în contra acestui pericol, și de aceea fôia din vorbă atrage atențiunea șpanului asupra acestor stări.

Din comit. Albei de jos am publicat în Nr. 34 al fôiei noastre a corespondență cu subscrierea „Trandafir”. În interesul adevărului suntem rugați a constata, că autorul acelei corespondențe nu este d-lă Tirionu Albani din Cârna, care e fără temeiu bănuț de acesta.

Corpurile legiuitoare române

au fost convocate pe ziua de 15 (27) Aprilie în sesiune extraordinară pentru a debate și a vota mai multe proiecte de legi, rămase nevote din sesiunea trecută. Etă mesagiul regesc, cu care s'au deschis:

Domnilor senatori, Domnilor deputați! V'am convocat în sesiune extraordinară pentru a supune deliberării d-vostre mai multe proiecte de legi rămase nevote din sesiunea trecută. Importanța și urgența lor n'au permis guvernului Meu să aștepte sesiunea ordinară dela toamnă. Creditele necesare pentru a asigura apărarea țerei, legea pentru organizarea magistraturei, legile votate de Senat, între cari legea cumului, e una din cele mai importante; etă atâtea obiecte pe cari, între altele, guvernul Meu le recomandă cu deosebire studiului și votului Corpurilor legiuitoare.

Deși timpul înaintat și începutul muncii câmpului au silit pe guvernul Meu a mărgini într'un termen scurt durata acestei sesiuni, sunt încredințat însă, d-lor senatori și d-lor deputați, că activitatea d-vostre patriotică și luminată va răspunde dreptelor așteptări ale țerei.

Dumnezeu să bine-cuvinteze lucrările d-vostre.

Sesiunea estra-ordinară este deschisă.

Societatea Sf. Ladislau și Ungurii din România.

Sub presiunea lui Schlauch și alt contelui Zichy s'a ținut Sâmbăta trecută o ședință a comitetului societății „Sf. Ladislau” din Budapesta. În această ședință s'a cetit un răspuns al cardinalului Rampolla, în care acesta face cunoscut, că Papa a primit cu plăcere rescriptul, ce i-s'a adresat din partea societății, și că „își trimite binecuvântările sale asupra tuturor membrilor societății.”

După acesta se născu o lungă discuțiune asupra întrebării, că ore nu rămân nefruitere jertfele cele mai mari posibile, ce le aduce societatea Sf. Ladislau în interesul înaintării cestiunii catolicismului și maghiarismului în România? La acest obiect au vorbit președinții, consilierul Borszeky, prepositul Romeiser și alții. În cele din urmă comitetul a hotărât, ca în prima linie să ceră garanția dela Metropolitul catolic din Bucuresc, ca să se țină mai virtos condițiile privitoare la serviciul dumnezeesc maghiar, căci în cazul contractat societatea nu s'ar afla în pozițiune, de a aduce și mai departe jertfe în bani în acest scop, cu atăta mai virtos, căci societatea se ține strict de principiile sale catolice și pretinde în mod neconditionat, ca Maghiarii din România să rămână Maghiari. Corespondența, ce va urma între Metropolitul catolic din Bucuresc și între societate, a luat asupra sa președintele.

Starea economică a Bucovinei.

Cu ocaziunea debaterilor în parlamentul austriac asupra bugetului, deputatul bucovin br. Hurmuzaky vorbi, în ședința dela 21 Aprilie, despre raporturile din Bucovina.

„În timpul din urmă, dise vorbitorul, s'a ivit o stagnațiune în dezvoltarea culturală și economică a acestei țeri de corónă, care stagnațiune stă să trecă în regres. Agricultură stă miserabil și se luptă, pe lângă greutatele generale, și cu depărtarea de turgul universal și cu tasele cele mari ale tarifului, care îngreunează concurența. Cu totă munca și cruțarea, sarcinele hipotecare se grămădesc din an în an, așa că adă se consideră, ca cu afacerile în regulă un proprietar, a cărui proprietate e pe jumătate împovărată. Im-

*) Precum face acuma D. Luran.

Culegătorul.

Cursul la bursa de Viena din 29 Aprilie st. n. 1890.

Table with financial data including Renta de aur 4%, Renta de harti 5%, Imprumutul cailor ferate ungare, etc.

Brassó vármegye alispánjától.

Sz. 4805—1890. 817,2—2

Hirdetmény.

Brassó vármegyének számvevőileg felülvizsgált 1889 évi zárszámadásai az állandó választmány-nak folyó hó 26-án tartott gyűlésében tárgyalván az 1886 évi XXI t. cz. 17 §-a értelmében mai naptól kezdődőleg 15 napon át közszemlére kitettek mi is oly megjegyzéssel hozatik köztudomásra, hogy az egyes számadások az állandó választmány véleményivel együtt a fent említett idő alatt az alispáni kiadóhivatalban a hivatalos órákban betekintheők.

Brassó, 1890 évi április hó 28-án.

kir. tan. alispán helyett Tompa Sándor főjegyző.

Numere singuratiee din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potú cumpéra in tutungeria I. Gross, și in librăria Nicolae Ciureu.

ANUNȚU.

Am onore a insciinta onorabilul publicu romanu, ca mi-a sositu

318,2—1

Apele minerale prospete

Selterser, Giesshübler, Karlsbader, Marienbader, Haller, apă de Buda (Rakoczy), Roncegno, Levico și altele.

Sare de Karlsbad și de Marienbad.

HAPURİ DE MARIENBAD.

EISENMOORSALZ de FRANZENSBAD.

IODSALZ de Darkau și de Hall.

PASTILLE de Bilin, Ems, Karlsbad, Sodener, Vichy și altele.

Farmacia la „Pelicanulū de aurū“

Strada Scheilorū și tērgulū straelorū.

Cu distinsă stimă

VICTOR ROTH.

Avisū d-lorū abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postalū și numerii de pe fășia sub care au primitū diarulū nostru până acuma.

Domnii, ce se abonează din nou, să binevoiască a scrie adresa lămuritū și să arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Mersulū trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de statū r. u. valabilū din 1 Octomvrie 1889.

Large table with train schedules for various routes including Budapest-Predeal, Predeal-Budapest, B.-Pesta-Arad-Telus, etc. Includes columns for station names, train types, and times.